

Geachte leden,

De afgelopen dagen is wat tumult geweest over de ontwikkelingen rondom preventief gebruik van PBM en onze ondersteuning op het advies van V&VN en de vakbonden. Voor vele leden viel dat rauw op het dak. Dat begrijpen wij. In deze crisissituatie gaan dingen soms heel snel en is er weinig tot geen tijd voor overleg met de achterban.

Toch is het niet zo dat deze stap en onze onderschrijving geheel als verrassing kan zijn gekomen. De maatschappelijke druk op dit punt loopt al maanden op en zeker de laatste weken is er veel aandacht voor het vraagstuk van preventief gebruik van PBM, ook in de Wmo-zorg. Dat heeft uiteraard te maken met de sterk stijgende aantallen besmettingen, de weinig succesvolle aanpak rondom het voorrangstestbeleid en het algemene gevoel van onbehagen bij politiek en samenleving dat we achter de feiten aan lopen. Wij kunnen een sterke polarisatie zien in opvattingen daarover in de samenleving.

Belangrijk is hier echter de toenemende druk vanuit bepaalde geledingen, maar ook de langzame verschuiving in opvattingen vanuit de wetenschap. Om bij het laatste te beginnen. De WHO heeft al lang gesproken over preventief gebruik en bijvoorbeeld ook over "testen-testen-testen". De officiële lijn in Nederland heeft daar lange tijd van afgeweken, maar de laatste weken zien we daar een kentering. Dit kun je in de tijd markeren door de verschijning van het rapport van Hertog en Buurman. Weliswaar was dit onderzoek gehouden in een drietal verpleeghuizen (en kreeg het aspect verpleeghuis veel aandacht) maar de centrale bevinding is dat de ziekte vaak niet wordt opgemerkt door de presymptomatische en soms ook asymptomatische besmetting. Met andere woorden.: de besmetting kan al plaatsvinden als een cliënt, patiënt, bewoner ogenschijnlijk niets mankeert. En dit risico wordt nu als hoog ingeschat.

Bovengenoemde bevindingen zijn een aanvulling op eerdere rapportages uit elders in de wereld en heeft de roep om preventief gebruik van PBM versterkt. Ook omdat vervolgens in het OMT-advies n.a.v. het rapport Hertog/Buurman, de voorgestelde maatregelen alleen aan het verpleeghuis werden gekoppeld. Daarop zijn verschillende vragen gekomen o.a. in de Tweede Kamer waar een motie Jetten op dit punt is aangenomen. Hebben verschillende OMT-leden zich kritisch uitgelaten tot de beperking tot de muren van het verpleeghuis (net zoals wij overigens) en hebben de vakbonden opnieuw aandacht gevraagd voor hun afspraak met Martin van Rijn, eerder deze zomer. Ook partijen zoals de ouderenbonden zijn zich in de discussie gaan mengen en dit heeft geleid tot een nieuwe vraag aan het OMT. Een vraag die al eerder was gesteld maar waar het OMT niet eerder aan was toegekomen.

Het OMT-advies van vorige week – een advies dat overigens wel de vraag oproept hoe goed het OMT de caresector kent- heeft veel discussie opgeleverd en naast de maatschappelijke en politiek druk die er was, bleek tegen de achtergrond van steeds meer besmettingen en de introductie ook van nieuwe argumenten zoals op de Arbowetgeving, het heel lastig te worden om de lijn van het voorjaar van geen

Voor betrokken ondernemers.

preventief gebruik van PBM maar met ruimte voor professionele afweging om dat wel te doen, afgelopen weken te leiden tot een ommezwaai in het denken bij veel betrokken partijen. Wij hebben vorige week onze leden laten weten dat het nu het moment is om die professionele afweging te houden en V&VN heeft vorige week de richtlijn omgekeerd en deze vertaald als “Ja (PBM), tenzij!”. Dit kwam natuurlijk niet uit de lucht vallen. Contacten op de achtergrond met de individuele leden van het OMT, vakbondsleden en de Kamerleden, lieten zien dat het beleid van geen preventief gebruik PBM niet langer houdbaar is. Het OMT-advies – hoe warrig ook verwoord – is daar ook een uitdrukking van.

Voor ons als werkgeversorganisatie was het ook geen haalbare weg meer om hierop tegen te zijn. Ook wij zien dat er wel degelijk argumenten vóór preventief gebruik zijn en het is ook haast niet denkbaar dat je als werkgever tegen preventief gebruik bent. Ik heb de laatste dagen daar veel argumentaties over gehoord, die misschien wel steekhoudend zijn, maar niet op kunnen tegen de maatschappelijk druk. Ook de minister heeft vandaag in de kamerbrief (12 oktober 2020) de oude lijn losgelaten. Daar schrijft de minister:

“Ik vind het belangrijk dat zorgmedewerkers zorg breed over beschermingsmiddelen kunnen beschikken als hun professionele oordeel daar in hun werk om vraagt. Daarin ligt een belangrijke verantwoordelijkheid van werkgevers, waarbij ze – als reguliere kanalen niet toereikend zijn - gebruik kunnen maken van de voorraden van het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH).”

Om daar gelijk aan toe te voegen dat er door grote voorraden nu ook geen schaarste argument tegenover gezet kan worden. Bovendien had de minister recent in een Kamerdebat ook aangegeven dat preventief gebruik om verschillende redenen voor de hand lag als er geen schaarste meer was. Weliswaar heeft dat ook de vraag opgeroepen of het oude beleid dan door schaarste was ingegeven, maar dat is een ander chapter.

Wat hier nu nog speelt is de goede inzet van het professionele oordeel, omdat het advies nu nog steeds de ruimte laat voor professionele afweging. Er zijn immers ook redenen en omstandigheden die inzet van PBM onnodig maken. Wij zijn blij dat die ruimte er nog is. Enkele partijen hadden aangedrongen op een PBM-plicht waarmee de ruimte voor professioneel inzicht weg zou vallen.

Belangrijk is nog dat met het advies voor preventief gebruik de noodzaak van andere voorzorgsmaatregelen niet weg is gevallen. De inzet van PBM volgt als aanvullend op de basis die nog steeds geldt: handhygiëne, afstand houden, drukke plekken vermijden enz. met het gebruik van bijvoorbeeld mondneusmaskers is er geen waarborg op veiligheid, ook bij gebruik hiervan blijven de basisregels van kracht. Zo is nog steeds noodzakelijk om, indien dat mogelijk is, de werkzaamheden zo in te richten dat houden van 1,5 meter afstand mogelijk is.

Voor betrokken ondernemers.

Tot slot de vraagstukken die ontstaan bij de verkrijgen en distributie van PBM. Los van de vraag of er voldoende voorraden zijn in de opslag van de leveranciers en het LCH (wij adviseren u om goed gebruik te maken van het LCH) is het belangrijk dat de werkvoorraden bij zorgaanbieders voldoende zijn om bij wens van preventief gebruik PBM die ook op de werkvloer beschikbaar te hebben. Wij verzoeken u ons goed op de hoogte te houden van ontwikkelingen.

Bij vragen kunt u altijd contact opnemen: [5.1.2e](#)

[5.1.2e](#)

[5.1.2e](#) [Zorgthuisnl](#)